

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

an 54 Lei
jumătate 27 Lei
America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei

O carte necetită.

Părintele Agârbiceanu, unul dintre mai buni și mai cuvioși preoți pe care îi are neamul nostru, și vestit scriitor de nuvele, a ținut de curând la țară o cuvântare minunată. Sfinția Sa, care e drept în gândurile sale ca un apostol și știe, în aceeași vreme, să vorbească atât de adânc și în sufletele oamenilor, a vorbit despre cartea care și tainică pe care o purtăm toți în inimile noastre, carte fără foi și fără cuvinte, dar totuși atât de vorbărească și întru cine știe să-o asculte: **conștiința**.

Fiecare om are în sine sa un frate ales, un frate nevăzut, un povăitor bun și curat, care e ca un inger vizitor, sădit de Dumnezeu întru cea mai înăuntru ale noastre, ca să ne fie un frate în frământările vieții. Acest povăitor este conștiința cea neprihănită. Ea nu ne laudă când facem bine și ne dovede cu întristări când facem rele. Ea ne dovede hoț il face să tremure, când se apropie de avutul deaproapelui. Inșelăciunii îi pleacă ochii în jos, când se apropie de nește la nepriceperea vecinului. Ea ne dovede chinuie pe ucigași în temniță și ea îi dovede necă la față pe asupritorii văduvelor și orfanilor, în ceasul morții. Conștiința dovede că e o schinteie din bunătatea lui Dumnezeu, care i-a zidit pe oameni cu o bă chipul și asemănarea sa.

Dar conștiința poate să și adoarmă în noi, când nu e luată în seamă mai multă atenție, poate să se și acopere cu spuză și să uite tot, dacă prin fărâdelegi dese îi dărumăm orice îndemn bun. Și toate răutățile din lume de aici se nasc, din adăugirea glasului conștiinței.

Părintele Agârbiceanu îi zice conștiinței carte vârtă în sufletul fiecărui om, pe care ea s'o poată ceti nu trebuie să învețe nimenea abecedar, nici meșter sug adânc de slove. Oricare om poate să cetă în cartea aceasta minunată, căci ea grăiește dela sine, numai să ne plecăm urechea spre dânsa și s'o ținem în fața ochilor inimii și a sufletului nostru. Este ușor de cetit, căci și omul cel

mai neînvățat, dela ciobanul crescut în munți până la cea din urmă slugă chinuită, o poate răvăși, dacă are bunăvoință și vrere.

Trist e însă, că această carte e cea mai necetită dintre toate cărțile din lume. În deosebi în zilele acestea de ticăloșii și de nedreptăți, ne-am uitat parcă cu toții de cartea conștiinței noastre și ne silim să cetim numai în cărțile altora. Fiecare din noi se uită tot numai la purtarea vecinului și la faptele lui, pe cari le hulim și le judecăm în gură mare, iar peste ale noastre întindem fachiol de uitare. Altul e rău, altul e ticălos, altul e talpa iadului. Mai ales dacă nu vrea să slujască slăbiciunile noastre. Tu însuți cum ești, omule? Ce cetești despre asta în cartea conștiinței tale? — Dar cine deschide și cine cetește cum trebuie în cartea sufletului său?

Și an trebui să ș'o cetească fiecare om și să n'o lase astupată de spuza ucigătoare a nepăsării. Ci să-i asculte povăta, care, dacă conștiința nu-i strică prin răutăți îndelungate, este glasul Ziditorului însuș. Să nu uităm deci, că fiecare avem pururea cu noi graiul povăuirii dumnezeiești, numai să n'o ferecăm cu zăvoarele stricăciunilor. Iar dacă fiecare făptură omenească va ceti zilnic în cartea conștiinței sale, lumea va cuprinde mai puține răutăți și va fi mai multă fericire pe pământ.

Ce face proclata de beție.

În ziua de 8 Ianuarie un om din comuna *Apă*, județul Satmare, s'a dus la târg de bucate în Seini și, vânzându-și bucatele, s'a dat la beție. Două zile nu s'a întors acasă, ci a stat tot de „palincă”. În urmă s'a dus după dânsul un băiat al său. Venind spre casă, au trebuit să treacă un pod peste apa Sinelului. Când au fost la mijlocul podului, omul a căzut în apă, iar copilul a sărit după dânsul, ca să-l scape. Boactărul satului era tocmai de față și văzând primejdia a sărit și el în vale. Pe copil l-a mântuit, însă nenorocitul de bețiv s'a înecat în apa de-un metru de afundă, în care dacă nu era beat, nu putea să se înec.

Mai departe, tot în ziua aceea un alt om din comuna *Românești* (pe ungurește, Gyurbecz), venind beat și el din Seini pe linia ferată,

când a fost în hotarul Apii l-a ajuns trenul dinapoi și l-a tăiat. A fost aflat mort, a doua zi, în 9 Ianuarie.

Iacă așa se întâmplă cu cei ce beau peste măsură, de-și pierd mintea și paza cea bună!

Ioan Cherecheș.

Cum stă lumea și țara.

Stările din Răsărit.

Bucureștii din Răsărit încă nu s'au îndărătat. Mustafa Kemal și Sfatul din Angora încă nu și-au spus cuvântul. În drum spre Angora-Ismet s'a întâlnit cu împăternicatul Angliei și a zis, că Turcii au gânduri pașnice. În aceeași vreme însă vapoarele grecești de comerț au fost oprite să nu mai aere în fața Constantinopolului. Turcii se consideră a fi deci în război cu Grecii. Bulgaria încă adună trupe la granița Greciei. Răsăritul e tot în clocot, până nu-și va spune Kemal hotărârea. În Angora e cheia păcii din Răsărit. În Angora, ori la alții mai tari decât Turcii?

Se mărită fata regelui Italiei.

În Italia e bucurie mare. Se mărită fata cea mai mare a Regelui Victor Emanuel, prințesa Iolanda. Și e bucurie mare în tot poporul italian, că frumoasa fată de crai nu a lăcomit după un prinț străin, după cum e obiceiul pe la curțile regești, ci ascultând glasul inimii sale, și-a ales de viitor soț pe un brav căpitan din armata țării sale, pe contele de Bergolo. În mai multe rânduri s'a fost scris prin gazetele celea mari din Europa, că Iolanda se mărită cu un prinț străin, dar totdeauna drăguța Cosânzeană a făcut câte-un grimas dulce și a zis: »Eu sunt italiancă și n'am să mă mărit decât în țara mea, după cine îmi va plăcea.« Și precum a zis așa face. A îndrăgit pe căpitanul Bergolo, fecior chipes, mândru și destul de bogat și, iată, se mărită acum cu dânsul. Italienii sunt foarte fericiți, că prințesa lor își ascultă inima și fericeste pe un fiu al Italiei.

Bielele rusoaiice.

Cu revoluțiile celea multe și cu războiul cel mare, în Rusia s'au prăpădit atât de mulți bărbați, încât astăzi sunt acolo peste două milioane și jumătate femei, cari nu se pot nici mărita, nici să-și câștige pâinea în vre-un chip oarecare. Bielele rusoaiice o duc cum e mai rău, nici nădejde de măritis, nici pâine de băgat în gură... E vorba să plece foarte multe dintrânsele să-și caute locuri de *servitoare*

prin țările străine. Bolșevicii pot fi mândri că au pus pe drumuri atâtea fice ale nenorocitului popor rusesc!

Alegerea dela Ighiu.

Alegerea de deputat la Ighiu începe în ziua de 25 Februarie. Candidați sunt: *Dr. Silviu Dragomir*, partidul național și *Dr. Ștefan Moteș*, liberal. Cel din urmă a fost până de curând prefect al Clujului, iar mai înainte prefect averescan al jud. Alba de jos. Pe vremea ungarilor era candidat de avocat în cancelaria lui Szász Pali din Aiud. Și cei ce au făcut alegeri atunci în tabăra românească a dlui Vaida Voevod spun, că d. Moteș ar fi fost „cortezul” ungarului, stăpânul său de atunci.

Di Dr. Silviu Dragomir e unul dintre fruntașii mai tineri ai partidului național și e profesor de istorie la universitatea din Cluj, bărbat cărui nu-i pot găsi vre-o vină, ca român, nici dușmanii săi politici. Pentru sprijinirea reușitei sale au sosit în cercul Ighiului și dd. Maniu și Vaida, împreună cu alți fruntași dela București.

Asigurarea vitelor.

Era pe vremea ungarilor o lege foarte bună, care obliga statul unguresc, să dea anumite ajutoare unei bănci, care nu se ocupa decât numai cu asigurarea vitelor. Și țărani unguri și-au și asigurat vitele lor și a fost foarte bine așa. La noi în Ardeal nu s'au făcut asigurări de vite cu ajutorul statului, pentru că ungarilor nu voiau, să se îmbogățască Ardealul românesc. Di Osvadă, pe atunci în Hunedoara, a introdus însă și la noi această asigurare, iar oamenii, cari l-au ascultat, l-au binecuvântat, pentru că e mare lucru acela, că dacă-ți moare o vită să n'o vinzi și pe cealaltă, ci să capeți câțiva bani și, mai adăugând ceva, să-ți cumperi alta.

Pentru ce oare nu s'ar putea aduce și la noi în România legea aceasta? Cât de bună ar

fi, pe câți oameni săraci i-ar ajuta? — Iată ce trebuie să cerem dela deputații și senatorii, cari ne cer votul: legi bune și bine ținute.

Grăunțe sufletești.

Fie numele Domnului binecuvântat!

Jidovii cei vechi erau de părerea, că numele lui Dumnezeu nici să nu se rostască. Biserica noastră e de altă părere, ea chiar răsplătește pe cei ce rostesc cu cinstea cuvântul numele lui Dumnezeu, făgăduindu-le iertare de pedepse în lumea cealaltă. În veacul al optprezecelea trăia în Anglia unul dintre cei mai mari învățați ai lumii, astronomul Newton, care, de câte ori auzia rostindu-se numele lui Dumnezeu, își descoperea capul și și-l pleca adânc; elevii lui îl și numiau chiar pentru aceasta dascăl al religiunii. Dar sunt și astăzi creștini destui, cari de câte ori rostesc numele lui Dumnezeu își descoper capul și și-l pleacă, iară preoții romano-catolici fac același lucru la liturghie.

De aceea cuvântul se cu adevărat, să pomenim cu toată cucernicia numele lui Dumnezeu la începutul și la sfârșitul fiecărei lucrări a noastre și mai cu seamă dimineața. „Și tot ce faceți cu cuvântul, au cu lucrul, toate întru numele Domnului Isus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui printr'ansul”, zice apostolul Pavel (Coloseni, 3, 15). De aceea să nu lăsăm obiceiul strămoșesc, de a ne face cruce înainte de a ne apuca și după ce am sfârșit vre-un lucru și de a zice cuvintele obișnuite: „În numele Tatălui...” șel. Numai în forma aceasta vom câștiga binecuvântarea Domnului asupra lucrărilor noastre. S'o facem aceasta cu atât mai vărtos, că spune Domnul la sfântul Marcu: „Că oricine va adăpa pe voi cu un pahar de apă întru numele meu, pentru că sunteți ai lui Hristos, amin zic vouă, că nu-și va pierde plata sa”.

Creștinii se deosebiau pe vremuri de păgâni și prin aceea, că dând binețe rosteau numele lui Dumnezeu. Francezii zic și astăzi: „A Dieu”, italienii „Addio”, ceace înseamnă

pe românește: „Cu Dumnezeu”. Germanii „Grüz Gott! și „Behüt Gott!”, (= „Salută Dumnezeu”, și „Dumnezeu să te păzească”).

La seminarul teologic din Blaj s'a întors frumosul obicei, ca teologii să se salute: „Hristos în mijlocul nostru”, răspunzând: „Este și va fi”; pentru ce nu introduc obiceiul și preoții noștri la sate?

Să rostim numele Domnului mai cu încredință în caz de primejdie. „Și mă chiamă pe mine în ziua năcazului tău și te voi scoate din vezi preamări”, zice psalmistul David (49). Când turcii voiau să cucerească Viena, la 1683, oastea creștină i-a atacat cu curaj „Isuse și Marie” și au biruit. Tot asemenea făcut și soldații împăratului Rudolf de Habsburg la anul 1278 împotriva regelui Boemiei Otakar, strigând din tot sufletul: „Isuse Hristos, tu ai biruit.”

Foarte de mare folos e, să rostim numele lui Isus. „Amin, amin zic vouă, că oricine cere dela Tatăl întru numele meu, îl va da vouă” (Ioan 16, 23). Rostind numele lui Isus au făcut apostolii minunile și-au alungat diavolii. Iară sfinții Părinți se întrec unii pe alții în a preamări puterea care zace și numai în numele lui Isus. În Faptele Apostolilor cetim: „Și nime altul nu este mântuire, pentru că nu este dat altui nume altui supt ceriu nu este dat oamenilor întru carele trebuie să ne mântuim noi”.

Iară apostolul neamurilor zice la Filipeni: „Că întru numele lui Isus tot genunchiul se pleacă, al celor cerești și al celor pământești și al celor de desupt”. O pildă: Despre Ignatius, al doilea vlădică al Antiohiei, se spune, că era copil pe vremea Măriei și că despre el a spus Isus, prinzi de mână, cuvintele: „Deci oricine se va prinde întru împărăția cerurilor”. (Matei 18, 4). Când mai târziu la vârsta bărbăției, a fost foarte adeseori cu mare evlavie numele lui Isus, și Domnul l-a învrednicit să ajungă al doilea vlădică al Antiohiei, după ce p'ator ani însuș sfântul Petru. Având un așa vlădică minunat, s'a încredințat în curând, așa că, venind nu peste mult

Cine-i mai cuminte?

— Poveste auzită dela moșu. —

A fost odată un om și o femeie, cari trăiau în frica lui Dumnezeu și erau harnici, de să-le cauți păreche. Casa lor era cuib de mulțumire, de pace și bună înțelegere. Nu erau nici săraci, nici așa gazde mari ca să le meargă vestea. Ce să mai lungesc vorba; erau și ei oameni ca cei mai mulți. — Într'o seară, omul nostru, după ce își mai roti ochii prin ogradă, să vadă dacă toate-s în rând, intră în casă cu gândul la mămăliguță. A nimerit-o chiar bine; iacă, ce să zici, casă cu rânduială și pace. Cinară ei și apoi detersă în povești.

Ana își luă furca și începu a suci cu o mână fusul, pe când cu cealaltă trăgea ușurel din lână. Din când în când își pleca capul, pentru a rupe cu buzele cocoloșii încălciți din nebagare de seamă. Ion se plecă întâi să caute ceva pe vatră, își aprinse pipa și apoi se așeză pe lavița de după masă, răzemându-se într'un cot. — Cotoiul de după cuptor torcea în rând cu stăpâna, par'că s'ar fi pus la întrecere.

— „Acu, mâine, ne apucăm de arat, dac-o ajuta Dumnezeu”, se auzi deodată vorba omului.

— „Apucăm, Ioane, dar ia spune-mi care tablă o ari întâi, să știu unde să-ți aduc de-ale gurii”.

— „Păi am socotit, că o fi bine să începem la cea de pe Căpușel”.

Femeia, nu mai zise nimic; torcea cu zor înainte.

Se sucia fusul, sbura gândul. Într'un târziu zise:

— „Tot vi vouă, la bărbați, mai greu, mă Ioane. Bunăoară mâine, ori îi vrea, ori ba, tu caută să ari, că prea se înmoaie locul de atâtea ploii”.

— „Așa-i, de-așa, d'apoi noi ducem greul, dar iarăș noi suntem stăpâni în casă. Voi toate le faceți pe placul bărbaților voștri. Așa a fost asta rânduit de Cel de sus”.

— „Bine zici; dar oare, zău, de ce sunteți tot voi puși în cap la toate?”

— „Hm, păi noi suntem mai cuminți”.

Și din vorbă în vorbă, gata, gata să se certe. Când zicea ceva Ana, zbărnăitul fusului nu înceta a zice: „așa-i, așa-i”; când zicea ceva Ion, mărăitul motanului îi dădea dreptate. Dar iacă, Ana scapă fusul. Se plecă să-l ridice, zicând:

— „Știi ce, măi bărbate? Ca să nu ne mai sfădim pentru un lucru așa de nimic, hai să ne rămășim, că eu, până mâine pe astă vreme, te fac nebun de legat!” — Se învoiră.

Or mai fi povestit ei, ce-or mai fi povestit; mult nu, că era târziu. Au pus zăvorul la ușa tinzii și s'au culcat.

În cealaltă zi, omul des de dimineață pleacă la plug. Femeia, după ce a închis poarta în urma lui, s'a întors în tindă. A dereticat prin casă, s'a suit în pod după grăunțe la

hoară, a dat la porci, a măturat curtea; cuvânt, își văzu de treburi. Pe când prânzul mare, ea era gata, cu coșarca plină de mână. Înainte însă de a pleca, merse la luă niște crețari și, innodându-i în colțul mușii, îi vârî în sin. Un zimbet îi flutură pe buze, dar numai un minut. — Apoi, la

— În capul satului intră la jidanul și cu un pește verde. Il puse în coșarca sub țigă și înainta acum, legându-se, că așa mersul. — Pe drum dădu binețe la cuniar pe câmp le dori „bun lucru”. În sfârșit zărește bărbatul. Strânge puțin din ochi socoteală: „Acum se întoarce și merge la pe când ajung eu va veni chiar încoace voi trece de-alungul tăblii și voi aștern pe pajșteea din capul celalalt. Bine”.

Chiar așa. Omul se întorsese și veni cu Ana, când ea o luă de-alungul plugului proaspete. Se feri din calea boilor și îi dă Ion să vie să mănânce, când s'o întoarse plugul. Apoi merse înainte. C'am pe la tatea lungimii, se uită înapoi. Ion mergea cat pe coarnele plugului și nici prin gând nu trecea să se uite înapoi. — O mișcare reiată, pe luciul brazdei a căzut un pește. Ion merse mai departe. Puse masa și așteptă Ion se întoarse în celalt cap cu plugul apropiat acum din ce în ce. — Iată însă oprește:

— „Anooo, ia hai pân' aci. Uite o brazdă!”

ȘTIRI

Răvașul săptămânii.

Zilele	Calendarul		Sfinții a căror pomenire se face
	nou	vechiu	
Dum.	25	12	Păr. Meletie
Luni	26	13	Cuv. Martinian
Marti	27	14	Cuv. Ausentiu
Miercuri	28	15	Ap. Onisim
Joi	1 Mart.	16	Muc. Pamfilie
Vineri	2	17	Muc. Teodor Tiron
Sâmbătă	3	18	Leon Papa Romei

Tipical săptămânii: In Dumineca întâie a postului mare sau a Ortodoxiei se face amintirea sfinților proroci Moisa și Aron și a celorlalți, și a înălțării sfințelor și onoratele icoane. *La utrenie* se cântă pe glas 5., evanghelia în viciei a V-a, luminătoarea a V-a. *La liturghie* evanghelia dela Ioan cap. I, stih 44: »In vremea aceea vrut-a Isus să meargă în Galilea...»

Târgurile. 26 Februarie: Cincul mare, 27 Drăguș, 28 Aleșd, Dej, Sfântul Gheorge. 1 Martie Bruiu, Dicio-Sânmărtin, Draus, Lechința, Pișcolt, Șomcuta mare, 3 Bălăușeri, Veneția de jos.

— Pentru luminarea Poporului. Ca în toți anii, d. Ioan Maior, fost consilier agricol în Blaj, proprietar, și-a răscumpărat și de asta dată abonamentul la gazeta noastră cu suma de 100 lei, fiind astfel unul dintre cei mai inimoși sprijinitori ai noștri. Domnia Sa ne-a sprijinit și cu sfaturi economice foarte prețioase. — Tot cu 100 de lei și-a răscumpărat abonamentul și d. Valer Sas, subvizor în Lugoj. Le mulțumim din inimă!

— **O invenție românească.** Dl. magistrat (judecător) Ion G. Rosin a inventat o mașinărie, cu ajutorul căreia trenurile sunt asigurate împotriva oricărei nefericiri. Ori unde s'ar afla adecă un tren, pe cale ori în stațiune, mașinăria dlui Rosin îi aduce la cunoștință, că este sau nu vre-un tren înaintea ori după trenul la care e aplicată mașinăria. Astfel n'ar mai fi ciocniri de tren.

— **Mort pentru patrie.** În 25 Ianuarie a murit în comuna Lupu, jud. Alba de jos, locotenentul Ioan Rosciu, dela regimentul 13 „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Iași, în urma unei boale de piept, câștigată pe câmpul de luptă. Răposatul a fost fiul preotului gr. cat.

Au binevoit a suprasolvi: protopop George Maior 40 lei, Ștefan Crișan 40 Lei, N. N. 20 lei. Teodor Jurjuț 20 lei, Lazar Roman 20 lei, Romul Verișan 20 lei, Nicu Macavei 10 lei, Zaharie Hornea 10 lei, Ioan Sucigan 10 lei, pentru care faptă nobilă și pe aceasta cale rugăm să primească mulțămă din partea Reuniunii.

Am așteptat și așteptăm mult dela o Biserică unită ca cea din Șeitin, — dela un popor atât de cult și disciplinat, unde analfabetismul, beția, lenea și multe alte plăgi și patimi sunt necunoscute. O bucurie și mândrie nespuse te cuprinde văzând ce însușiri escelente nutrește în sine acest popor, acest țaran, ajuns la culmea chiemării sale. Și a ajuns la cultura asta prin stăruința și desinteresata muncă a conducătorilor săi firești a preotului și învățătorului Bisericii sale.

Acesta e rezultatul strălucit după o încordată muncă de 30 ani a preotului și protopopului nostru On. George Maior, care a dezvoltat și desvoaltă o activitate extraordinară pentru cultivarea acestui popor, și cu dânsul alătura munceste deja de 40 ani harnicul învățător Paul Görög, alăturându-se lor mai nou tinărul și însuflețitul învățător și conducător de cor Ioan Fizitea.

Fericit este acel popor, care are astfel de conducători!

Pr M. Man.

— **Moartea unui mare binefăcător al omenimei.** Zilele trecute a murit în vârstă de 78 ani profesorul universitar Dr. Wilhelm Röntgen în orașul München (Germania). Acesta a descoperit razele așa numite „X”, și mai târziu după numele său „Röntgen”, cu ajutorul cărora se văd oasele și inima din trupul omenească. Tot cu razele acestea se vindecă și alte boli, ca racul, precum și unele boli de piele. Mai cu samă se folosesc aceste raze pentru a ști, unde e rupt cutare os și pentru a vedea forma stomacului și boala de plămâni. E vrednic acest mare binefăcător al nostru, să zicem la moartea lui un: „Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!”

ul Traian în Antiohia, a aflat, că bisericile gănești sunt goale. Intrebând pe lociitorul u, cine e de vină pentru aceasta, i-a răspuns: „Episcopul creștinilor, Ignatie, e de vină”. Imperatorul Traian l-a judecat la moarte, l-a dus la oama, și l-a aruncat în amfiteatru înaintea alor i lei flămânziți anume. Înainte de moarte antul Ignatie rosti o rugăciune și apoi spuse te cuvintele: „Numele lui Isus nu poate să osească din gura mea; și dacă chiar nu l-ași tea rosti cu buzele ar rămânea noșters în ma mea”. Leii l-au sfâșiat numai decât și e rămas dintr'ânsul numai câteva oase și ma, pe care se puteau ceti literile: „Isus”, semnate cu dungi vineții. Aceasta s'a întâmplat anul 107 după Hristos. Sfântul apostol Pavel stește în cărțile sale nu mai puțin decât de O de ori numele lui Isus. Iară în canonul de găciune către Domnul nostru Isus Hristos, fel de paraclis al Domnului, nu este irmos care să nu se pomenească și de mai multe i numele cel sfânt al Lui. Dară puterea aceasta mai atunci o are rostirea numelui lui Isus, nd suntem curați cu inima, căci zice tot antul Pavel: „Și nimenea nu poate numi mn pe Isus, fără numai în Spiritul Sfânt”.

De prin sate.

Din Șeitin Reuniunea de cântări a Bisericii gr.-c. din Șeitin în ziua de 28 Ianuarie a. a aranjat o petrecere împreună cu reprezentare teatrală. S'a cântat „Ano Leano”, „Oasa” și „Marșul libertății” aranjate pentru de I. Vidu, apoi s'a predat „Lipitorile sari” după V. Alexandri de I. Baci și trișul „Lenea” de Maria Drăgan. Toate puncte programului au fost executate cu o aderență dibăcie artistică.

Că ce viu interes poartă acest popor față tot ce e bun și frumos, s'a văzut din faptul, marea sală de joc a fost înțesată de lume. încassat cu suprasolviri cu tot: 4275 lei, n care sumă, subtrăgând spesele, s'a putut da patru orfani în cele 300/0 500 lei, iar restul de 3 lei, venit curat, s'au depus la fondul corului Bisericii.

— „Ce să fie? — Pește!”
 — „Pește, pește, dar cum o fi ajuns aci?”
 — „O fi ajuns el cumva, vorba e că-i i.”
 Omul se pleacă, ridică peștele, îl miroasă, încredințat astfel că e bun, îl dete nevastei e să-l facă zamă de cină.
 Mâncară apoi și pe când Ana strângea mâșițele, Ion îi mai zise odată:
 — „Apoi să nu uți borșul cu pește, nevastă!”
 — „Nu, nu! Cum să-l uit?”
 Odată cu seara sosi și Ion acasă. Dădu ană la vite, le adapă. Pe când intră în casă, mpa era aprinsă, masa pusă; iar Ion amindu-și de cina bună, plescăi din limbă, căci rea fi lăsa gura apă.
 — „Gata-i borșul?”
 — „Gata, uite cum aburește oala pe sa.”
 Căciula își ia locul pe laviță, iar stăpânul aici își face cruce. Apoi zice:
 — „Apropie-te și tu, nevastă!”
 El dă să-și scoată în blid, dar nu e decât ană! Mestecă bine în oala de pe masă, escuind ca în turbure, dar lingura nu întâl-este nimic.
 Ce-o fi și asta?
 — „Tu Ană, unde-i peștele?”
 Peștele, pe care ți-l-am dat să-mi faci borș.”
 — „Peștele, pe care mi-l-ai dat să-ți fac orș?”
 — „Păi ala, da; unde-i?”

— „Ce mă, omule?”
 — „Da' peștele de pe brazdă.”
 — „Vai de mine Ioane, dar ce-i cu tine? Parcă nu ești în toate mințile! Pești pe brazdă!”
 — „Tu muier, eu te bat dacă mă prostești așa; atâta îți zic, unde-i peștele, adă-l odată aici!”
 Ana dă fugă la popa, la nașu, la vecinul de peste cale, să vie să vadă, că Ion al ei, nu știu ce are, parcă-i nebun. — Oamenii vin și dau să'ntrebe, să vadă ce-i?
 — „Ce pește ceri tu dela nevastă-ta, măi Ioane?”
 — „Am găsit un pește pe brazdă, ala.”
 — „Pește pe brazdă! Nu se poate! Și ce spui?”
 — „Păi, iacă cum a fost, oameni buni — și aici le spune întâmplarea; — zic așa; și acum o întreb de pește, peștele ca'n palmă. Apoi dacă ar fi numai atât; dar iat-o că scoala lumea în capul meu și mă face nebun.”
 Popa, om bătrân, încăruntit sub povara vremii, începe a-l lua cu binișorul:
 — „Măi Ioane îi fi visat numai, când ai tras somnul de amiez, doar ia gândește-te, cum să poată fi pește pe brazdă?”
 Nașul în altă parte:
 — „Trageți pe seamă omule, doar nu ești copil.”
 Vorbele astea îl scoteau din sărite.
 — „Dați-mi pace oameni buni, dacă vreți s'o scoatem la cale! Pește în brazdă, da, pește în brazdă, și Ana a văzut doar când l-am găsit.”

Dar cum zic, popa om cu minte, a știut să-l liniștească și Ion acum sta singur la îndoială, că poate să fi visat numai? Vedea pe Ana, doar tot la ea se uita. O vedea cum plânge cu șorțul la ochi, lângă ușă. Apoi ea, deodată, îi arată peștele pe furis, peste spatele oamenilor.

— „Iacă peștele!” răzni deodată Ion și arăta cu degetul înspre Ana. „Vreau să vi-l arăt, e la ea.”

— „Omule, dar stai pe pace, n'o vezi că plânge de mila ta?”

— „Iacă peștele! uitați-vă. L-a ridicat din nou, ea cu mâna ei. Lăsați-mă să i-l iau.”

— „Vai de mine, da-i rău de tot cu Ion! Ce-i și pacostea pe capul omului! Biata Ană!”

— „Da, iacă peștele! Te bat tu muier, te bat! Lăsați-mă.”

El se sbate, țipă; oamenii îl țin bine. Aduc funia dela car, îl leagă binișor; apoi hotărâți, că vor vedea ce-or să mai facă dimineață au plecat fiecare către căminul său, cu sufletul plin de milă și compătimire față de Ion și față de Ana.

Jos, pe fața căsii, legat, stă Ion. Borșul s'a răcit în oală, nu mai aburește; dar cine-i poartă de grijă? — Pe Ion îl roade ceva; îl munceste gândul: ce-o fi asta? De ce vrea nevasta să scape de mine? — Gânduri negre.

Ușa se creapă, scârțâind. Cineva, din tindă, își vără capul.

— „Ei bărbate, ce zici, cine-i mai cuminte?”

Eugenia Crișan.

Alexandru Rosciu din Lupu și prin moartea sa, atât de timpurie, a rănit greu inimele bătrânilor săi părinți.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii.

— **Un mare fumător.** A murit de curând în Olanda cel mai pătimăș fumător din lume, care fuma pe zi câte o jumătate chilogram de tutun. Ba ajunsese chiar să prăpădească pe săptămână și câte *cinci kilograme!* În toată viața lui a pufăit în vânt peste 1100 măzi de iarba dracului. . . Cu toate acestea el a murit la vârsta de 81 ani! Cică avea un gâtlej cât un coș de fabrică.

— **Rogare către nește hoști.** În prăvălia dlui Emil Oltean din Blaj au intrat mai dăunăzi nește oaspeți nepoftiți, ceva feciori de lele cu degetele lungi. Și dumnealor n'au intrat ziua, ca orice oameni de treabă, ci noaptea. Au scotocit puiucurile prăvăliei, dar n'au găsit decât foarte puțini bani, vre-o sută de lei abia. Marfa încă nu le-a fost pe plac, fiindcă dl Oltean fabrică și vinde *fachiol pentru morți*, iar spărgătorii, precum se vede, nu erau în doaga morții. Au dus însă o cutie goală și un ceas. Dar în graba lor au uitat să ducă și cheia ceasului. . . De aceea dl Oltean îi roagă frumos, că ori să aducă ceasul înapoi, ori să ceară și cheia ceasului, căci altfel rămân păgubiți cu ceasul fără cheie. . . Iar dl Oltean tot n'are ce face cu cheia singură!

— **„Timpul“** este numele unei reviste interesante, care s'a pornit mai nou în Cluj, cu împreună lucrarea unor oameni insuflețiți, având frumoasa țintă să urmărească mișcările dușmănoase ale unguirilor lui Horlhy și să țină vie în toți fiii neamului nostru simțirea națională. Numărul cel dintâi, apărut la 15 Februarie dă știri bogate despre tertipurile horthiștilor și despre legăturile ziarelor ungurești din Ardeal. Revista se vinde cu câte 4 lei numărul la toate librăriile și locurile unde se vând gazete.

— **Femeie, care o viață întreagă s'a dat drept bărbat.** Săptămânile trecute a murit în spitalul casei săracilor din Londra femeia Anni Müller, care o viață întreagă a umblat îmbrăcată în haine bărbătești și lumea o cunoștea după numele Charles Richardson. A slujit mai multă vreme la o doamnă, căreia însă nici prin minte nu-i trecuse, că are de a face cu o femeie. Odată a durut-o piciorul și mergând la spital nici doctorii n'au băgat de seamă, că este femeie. În zilele-i din urmă a fost tot mai bolnăvicioasă și în urmă, îmbrăcându-se de femeie, a murit în spital. Abia după moarte s'a știut că ea a trăit o viață întreagă ca bărbat.

Producțiuni școlare în Blaj.

Școala normală de învățători din Blaj a aranjat în ziua de Sămbătă, 17 Februarie, seara, o frumoasă producție cu teatru, declamări, jocuri naționale și coruri. S'a jucat piesa „Cinel-Cinel“ de Vasile Alexandri. Atât fetele, cât și băieții, au fost în această piesă foarte drăguți, stărnind multă veselie cu glumele nemuritorului Alexandri. Le stă așa de bine viitorilor luminători ai poporului să se îmbrace în porturi naționale. Și fac foarte cuminte lucru, când își aleg totdeauna piese din viața poporului. Corurile conduse de d. profesor *Hopârteanu* au fost mult aplaudate. În deosebi au plăcut cântecele „Luminița și „Badea meu“ de Bena. La urmă tinerii pedagogi au jucat cu multă inimă „Călușerul“ și Banul Mărăcine“.

Copiiișele din clasa II de liceu au dat și ele o producție drăguță în ziua de Joi, 15 Februarie, jucând piesa „Fetița Orfană“ de A. Melin, dovedindu-se istețe la vârsta lor. Cei 600 de lei cu cari le-au cinstit părinții și profesorii lor cu acest prilej, li vor folosi pentru bibliotecă.

— **Porci de prăsilă.** Rezortul de Agricultură din Cluj vinde porci de prăsilă cu 5 lei chilogramul viu. Tot acolo se vând și *pomi roditori* cu câte 3—7 lei firul de altoi.

— **Se pot înlătura urmările scarlatinei.** Una dintre boalele cele mai primejdioase, mai cu samă în ce privește urmările sale groaznice, este fără îndoială scarlatina. Doctorii cei mari au încercat mai nou un felu nou de a scăpa cel puțin de urmările acesteia. Anume au luat sânge dela oameni cari au suferit de această boală, după 25—30 zile de la ridicarea lor din pat, și cu ajutorul unui ac găurit l'au improșcat sub pielea ori chiar în vinele bolnavului. Urmarea a fost, că fierbințala bolnavului a scăzut pe rând ori de odată, și s'a îmbunătățit preste tot a starea bolnavului. — Doctorii cred, că pe calea aceasta se va ajunge rând pe rând la vindecarea totală a scarlatinei.

— **Isprava unui nebun.** În comuna Giarmata din Bănat, locuitorul Ion Herz, care era ținut de mai multă vreme în spitalul de nebuni din Lugoj, scăpând acasă pe la anul nou, într'o dimineață a sugrumat pe maică-sa, care a și murit îndată. Când se întorsese în sat el nu mai părea nebun, dar se vede, că izbucnindu-i iarăș boala cu furie, el a ucis chiar pe propria lui mamă.

— **† Teodor Sasu,** preotul gr.-cat. Fărău, protopopiatul Uioarei, a încetat viață, după o boală grea, Marți în 13 Februarie 1923, în al 68-lea an al vieții și al 46 al preoției. Răposatul a fost un preot harnic și zelos și român înflăcărat, pe care l-au găsit Uagurii internat în Ciava, lângă Sopron, 28 luni. — Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

De vânzare

un loc de casă în Blaj-sat str. Gării 14. Informații da

(18) 1-3.

Ioan Spinean, tipograf

Cine știe ceva despre *Săldjian Toșca* din Ercea, care a plecat la război în anul 1914 ca soldat în Reg. 62 de inf. Căpitan și care din Septembrie 1914 n'a mai dat știri de viață, să binevoiască a înștiința pe soția *Mărginean Sofia* în Ercea, p. u. Reg. 62 săsese jud. Mureș Turda. (17) 1-

Ferești

pentru case țărănești. Cine are lipsă de rame

pentru ferești, de rame pentru icoane, să caute la noi.

Tăiem sticlă,

pentru ferești și vindem sticlă tăiată după măsură.

Partenie Spinean,

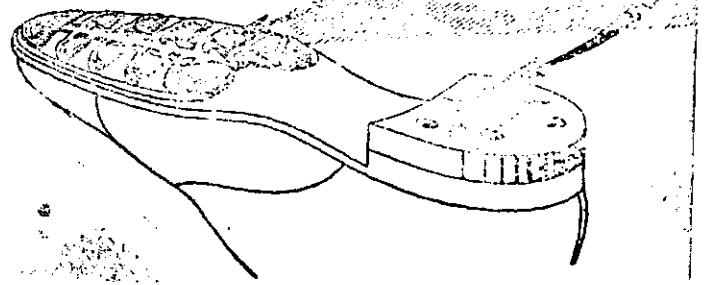
măestru măsar.

(39) 1-3 Blaj-sat, nr. 39.

Preoți! Învățători!
răspândiți „UNIREA
POPORULUI“ prin-
tre săteni.

**Avantajele
sunt mari:
purtăți
tocurile și talpa
de cauciuc**

PALM

Radio Nr. 2909

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL“, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și mășari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa „VULCANUL“ produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM“ vinde toate negoatele pentru trebuințele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA“

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA“, BLAJ.

(10) 7-52